YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO

16 päivänä maaliskuuta 1999 *

Yhdistetyissä asioissa C-289/96, C-293/96 ja C-299/96,

Tanskan kuningaskunta, asiamiehenään ulkoasiainministeriön osastopäällikkö P. Biering, prosessiosoite Luxemburgissa Tanskan suurlähetystö, 4 boulevard Royal,

kantajana asiassa C-289/96,

Saksan liittotasavalta, asiamiehinään liittovaltion talousministeriön ministerineuvos E. Röder ja liittovaltion oikeusministeriön ylijohtaja A. Dittrich, Postfach 13 08, D-53003 Bonn,

kantajana asiassa C-293/96,

ja

Ranskan tasavalta, asiamiehinään ulkoasiainministeriön oikeudellisen osaston kansainvälistä kauppaoikeutta ja yhteisön oikeutta koskevien asioiden jaoston jaosto-

* Oikeudenkäyntikielet: asiassa C-299/96 ranska, asiassa C-293/96 saksa ja asiassa C-289/96 tanska.

päällikkö K. Rispal-Bellanger ja saman osaston ulkoasiainsihteeri G. Mignot, prosessiosoite Luxemburgissa Ranskan suurlähetystö, 8 B boulevard Joseph II,

kantajana asiassa C-299/96,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään

— asiassa C-289/96 oikeudellinen neuvonantaja J. L. Iglesias Buhigues ja oikeudellisen yksikön virkamies H. Støvlbæk,

— asiassa C-293/96 J. L. Iglesias Buhigues ja oikeudellisen yksikön virkamies U. Wölker,

— asiassa C-299/96 J. L. Iglesias Buhigues ja oikeudellisen yksikön virkamies G. Berscheid,

prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies C. Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

vastaajana,

jota tukee

Helleenien tasavalta, asiamiehinään valtion oikeudellisen neuvoston oikeudellinen neuvonantaja D. Papageorgopoulos (asia C-293/96), valtion oikeudellisen neuvoston oikeudellinen apulaisneuvonantaja I. Chalkias (asiat C-289/96 ja C-299/96) ja ulkoasiainministeriön Euroopan yhteisöjä koskevia asioita hoitavan erityisosaston oikeudellinen apulaiserityisneuvonantaja I. Galani-Maragkoudaki (asiat C-289/96, C-293/96 ja C-299/96), prosessiosoite Luxemburgissa Kreikan suurlähetystö, 117 Val Sainte-Croix,

väliintulijana,

joissa kantajat vaativat neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2081/92 17 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesta maantieteellisten merkintöjen ja alkuperäisnimitysten rekisteröinnistä 12 päivänä kesäkuuta 1996 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1107/96 (EYVL L 148, s. 1) kumoamista siltä osin kuin asetuksessa rekisteröitiin nimitys feta suojatuksi alkuperänimitykseksi,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti G. C. Rodríguez Iglesias, jaostojen puheenjohtajat P. J. G. Kapteyn, G. Hirsch ja P. Jann sekä tuomarit G. F. Mancini, J. C. Moitinho de Almeida, C. Gulmann, J. L. Murray, D. A. O. Edward, H. Ragnemalm, L. Sevón, M. Wathelet ja R. Schintgen (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: A. La Pergola,
kirjaaja: apulaiskirjaaja H. von Holstein,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Tanskan kuningaskunnan, asiamiehenään ulkoasiainministeriön osastopäällikkö J. Molde, Saksan liittotasavallan, asiamiehenään A. Dittrich, Ranskan tasavallan, asiamiehenään G. Mignot, Helleenien tasavallan, asiamiehinään D. Papageorgopoulos, I. Chalkias ja I. Galani-Maragkoudaki, ja komission, asiamiehinään J. L. Iglesias Buhigues, H. Støvlbæk ja G. Berscheid, 16.6.1998 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 15.9.1998 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Tanskan kuningaskunta on yhteisöjen tuomioistuimeen 30.8.1996 jättämällään kanteella, Saksan liittotasavalta yhteisöjen tuomioistuimeen 9.9.1996 jättämällään kanteella ja Ranskan tasavalta 12.9.1996 yhteisöjen tuomioistuimeen jättämällään kanteella vaatinut EY:n perustamissopimuksen 173 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2081/92 17 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesta maantieteellisten merkintöjen ja alkuperäisnimitysten rekisteröinnistä 12 päivänä kesäkuuta 1996 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1107/96 (EYVL L 148, s. 1; jäljempänä riidanalainen asetus) siltä osin kuin asetuksessa rekisteröitiin nimitys feta suojatuksi alkuperänimitykseksi (jäljempänä SAN).

2 Yhteisöjen tuomioistuimen presidentin 4.12.1996 sekä 21.1. ja 19.2.1997 antamilla määräyksillä Kreikan tasavalta hyväksyttiin väliintulijaksi näissä kolmessa asiassa tukemaan komission vaatimuksia.

3 Yhteisöjen tuomioistuimen presidentin 27.11.1997 antamalla määräyksellä nämä kolme asiaa yhdistettiin suullista käsittelyä sekä tuomion antamista varten.

Asiaa koskeva lainsäädäntö

4 Riidanalainen asetus tuli voimaan, kun se julkaistiin 21.6.1996 *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*, ja sen 1 artiklan ensimmäisessä kohdassa säädetään seuraavaa: "Liitteessä mainitut nimitykset rekisteröidään suojattuna maantieteellisenä merkintänä (SMM) tai suojattuna alkuperänimityksenä (SAN) asetuksen (ETY) N:o 2081/92 17 artiklan mukaisesti." Tässä säännöksessä tarkoitetun liitteen A kohdassa, jonka nimi on "Perustamissopimuksen liitteessä II mainitut ihmisravinnoksi tarkoitetut tuotteet", mainitaan otsikon "Juustot" alaotsikon "Kreikka" kohdalla nimitys "φέτα (Feta) (SAN)".

5 Riidanalainen asetus annettiin maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten suojasta 14 päivänä heinäkuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2081/92 (EYVL L 208, s. 1; jäljempänä perusasetus) ja erityisesti sen 17 artiklan nojalla.

6 Perusasetus tuli voimaan 25.7.1993, ja sen seitsemännessä perustelukappaleessa todetaan seuraavaa: "Tällä hetkellä kansalliset käytännöt eroavat alkuperänimitysten ja maantieteellisten merkintöjen käyttöön ottamisessa; on tarpeen suunnitella yhteisön lähestymistapa; yhteisön säännöt suojajärjestelmästä itse asiassa mahdollistavat maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten kehityksen, sillä yhtenäisempi

lähestymistapa varmistaa yhtäläiset kilpailunedellytykset näillä merkinnöillä merkittyjen tuotteiden tuottajien välillä ja johtaa siihen, että näiden tuotteiden luotettavuus kuluttajien näkökulmasta katsottuna paranee." Kahdennessatoista perustelukappaleessa todetaan, että "saadakseen suojan kaikissa jäsenvaltioissa maantieteelliset merkinnät ja alkuperänimitykset on rekisteröitävä yhteisön tasolla — — ".

7 Perusasetuksen 2 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

a) 'alkuperänimityksellä' alueen, määrätyn paikan tai erityistapauksissa maan nimeä, jota käytetään nimeämään maataloustuotetta tai elintarviketta,

— joka on peräisin kyseiseltä alueelta, kyseisestä määrätystä paikasta tai kyseisestä maasta

ja

— jonka laatu tai ominaisuudet ovat olennaisesti tai yksinomaisesti maantieteellisen ympäristön, joka käsittää sen luonnon ja inhimilliset tekijät, ansiota ja jonka tuotanto, jalostus ja käsittely tapahtuu rajatulla maantieteellisellä alueella;

— —."

8 Saman artiklan 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Tiettyjä perinteisiä maantieteellisiä tai muita kuin maantieteellisiä nimityksiä, joilla maataloustuote tai elintarvike, joka on alueen tai erityisen paikan alkuperätuote, on nimetty ja jotka täyttävät 2 kohdan a alakohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitetut edellytykset, on myös pidettävä alkuperänimityksinä."

9 Perusasetuksen 3 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Nimityksiä, joista on tullut yleisnimiä, ei voi rekisteröidä.

Tässä asetuksessa 'nimityksellä, josta on tullut yleisnimi' tarkoitetaan maataloustuotteen tai elintarvikkeen nimeä, josta on tullut maataloustuotteen tai elintarvikkeen yleinen nimi, vaikka se viittaakin paikkaan tai alueeseen, jossa tämä maataloustuote tai elintarvike on alun perin tuotettu tai jossa sitä on pidetty kaupan.

Sen määrittämiseksi, onko nimestä tullut yleisnimi, on otettava huomioon kaikki tekijät, ja erityisesti:

— tilanne jäsenvaltiossa, josta nimi on peräisin, ja alueilla, joilla tuotetta käytetään;

— tilanne muissa jäsenvaltioissa;

— asiaa koskeva kansallinen lainsäädäntö tai yhteisön lainsäädäntö.

Jos rekisteröintihakemus hylätään 6 ja 7 artiklassa määriteltyä menettelyä noudattaen sen vuoksi, että nimestä on tullut yleisnimi, komissio julkaisee tätä koskevan päätöksen *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

2. — —

3. Ennen tämän asetuksen voimaantuloa neuvosto laatii ja julkaisee määräenemmistöllä komission ehdotuksesta *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* ohjeellisen esimerkkiluettelon sellaisista maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden nimistä, jotka kuuluvat tämän asetuksen soveltamisalaan ja joita pidetään 1 kohdan mukaisina yleisniminä ja joita ei sen vuoksi voida rekisteröidä tämän asetuksen perusteella."

10 Perusasetuksen 4 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa: "Jotta suojattua alkuperänimitystä (SAN) tai suojattua maantieteellistä merkintää (SMM) voidaan käyttää, maataloustuotteen tai elintarvikkeen on oltava eritelmän mukainen." Tämän artiklan 2 kohdasta ilmenee, että eritelmässä on oltava muun muassa tuotteen nimi, mukaan lukien alkuperänimitys tai maantieteellinen merkintä, tuotteen kuvaus, mukaan lukien tarvittaessa raaka-aineet ja tuotteen tärkeimmät fysikaaliset, kemialliset, mikrobiologiset ja/tai aistivaraiset ominaisuudet, maantieteellisen alueen rajaaminen, todisteet tapauksittain siitä, että maataloustuote tai elintarvike on peräisin 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulta maantieteelliseltä alueelta, kuvaus menetelmästä, jolla tuote on saatu aikaan, ja tiedot, joista selviää yhteys perusasetuksen 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun maantieteelliseen ympäristöön tai maantieteelliseen alkuperään.

11 Perusasetuksen 5—7 artiklassa säädetään rekisteröintimenettelystä, jota kutsutaan tavanomaiseksi menettelyksi.

12 Perusasetuksen 5 artiklan 4 kohdan mukaan rekisteröintihakemus on lähetettävä sille jäsenvaltiolle, jossa kyseessä oleva maantieteellinen alue sijaitsee. Tämän artiklan 5 kohdan mukaan jäsenvaltion on tarkastettava, että hakemus on perusteltu, ja toimitettava hakemus sekä muun muassa eritelmä komissiolle.

13 Perusasetuksen 6 artiklan 1, 2 ja 3 kohdan mukaan komissio tarkastaa kuuden kuukauden kuluessa virallisella tutkimuksella, onko rekisteröintihakemuksessa kaikki 4 artiklassa säädetyt tiedot. Jos komissio päättää, että nimitys täyttää suojaamiselle asetetut edellytykset, se julkaisee *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* tarpeelliset tiedot. Jos yksikään jäsenvaltio tai luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jota asia koskee, ei tee komissiolle väitettä hakemusta vastaa 7 artiklan mukaisesti, komissio kirjaa nimityksen pitämäänsä "Suojattujen alkuperänimitysten ja suojattujen maantieteellisten merkintöjen rekisteriin". Perusasetuksen 6 artiklan 4 kohdan mukaan rekisteriin kirjatut nimitykset julkaistaan tämän jälkeen *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

14 Perusasetuksen 7 artiklassa säädetään menettelystä, jota noudatetaan, kun tehdään väite rekisteröintiä vastaan. Artiklan 4 kohdassa säädetään seuraavaa: "Väite voidaan hyväksyä ainoastaan, jos siinä:

— osoitetaan, ettei 2 artiklassa tarkoitettuja edellytyksiä ole noudatettu;

— osoitetaan, että ehdotettu nimen rekisteröinti kokonaan tai osittain vaarantaisi samankaltaisen nimityksen tai tavaramerkin olemassaolon tai markkinoilla silloin, kun tämä asetus julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*, laillisesti olevien tuotteiden olemassaolon;

— täsmennetään ominaisuudet, joista voidaan päätellä, että nimi, jonka rekisteröintiä on haettu, on luonteeltaan yleisnimi."

15 Tämän säännöksen toista luetelmakohtaa on muutettu 7.3.1997 annetulla neuvoston asetuksella N:o 535/97 (EYVL L 83, s. 3) siten, että tämän asetuksen voimaantulosta eli 28.3.1997 lähtien rekisteröintiä vastaan tehty väite voidaan hyväksyä, jos osoitetaan, että rekisteröinti vaarantaisi sellaisten tuotteiden olemassaolon, jotka ovat olleet markkinoilla laillisesti "vähintään viiden vuoden ajan ennen 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua julkaisupäivää" eli tämän tuomion 13 kohdassa tarkoitettua ensimmäistä, *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* tapahtunutta julkaisemista.

16 Perusasetuksen 7 artiklan 5 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Jos väite voidaan 4 kohdan mukaisesti hyväksyä, komissio pyytää jäsenvaltioita, joita asia koskee, sopimaan asiasta keskenään kolmen kuukauden kuluessa sisäisten menettelyjensä mukaisesti. Jos:

a) sopimukseen päästään, asianomaisten jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kaikki tekijät, jotka mahdollistivat sopimukseen pääsemisen, sekä hakijan ja väitteen tekijän lausunnot. Jos 5 artiklan mukaisesti saadut tiedot eivät ole muut-

tuneet, komissio toimii 6 artiklan 4 kohdan mukaisesti. Jos muutoksia on tehty, komissio aloittaa uudelleen 7 artiklassa säädetyn menettelyn;

b) sopimukseen ei päästä, komissio tekee päätöksen 15 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen ottaen huomioon perinteiset ja tarkasti noudatetut käytännöt ja sekaannusten todennäköisyyden. Jos komissio päättää hyväksyä rekisteröinnin, se julkaisee 6 artiklan 4 kohdan mukaiset tiedot."

17 Perusasetuksen 13 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Rekisteröidyt nimitykset on suojattu:

a) suoralta tai välilliseltä rekisteröidyn nimityksen kaupalliselta käytöltä tuotteissa, joita rekisteröinti ei koske, siinä määrin kuin tuotteet ovat verrattavissa tällä nimityksellä rekisteröityihin tuotteisiin tai siinä määrin kuin nimityksen käytöllä voi hyötyä suojatun nimityksen maineesta;

b) väärinkäytöltä, jäljittelyltä tai mielleyhtymiltä, vaikka tuotteen oikea alkuperä on merkitty tai vaikka suojattu nimi on käännetty tai siihen on liitetty ilmaisu kuten 'laatu', 'tyyppi', 'menetelmä', 'tuotettu kuten', 'jäljitelmä' tai muu samankaltainen ilmaisu;

c) muilta vääriltä tai harhaanjohtavilta merkinnöiltä mitä tulee tuotteen lähtöpaikkaan, alkuperään, tuotteen laatuun tai olennaisiin ominaisuuksiin, jotka on merkitty sisä- tai ulkopakkaukseen, mainoksiin tai tuotetta koskeviin asiakirjoihin sekä tuotteen pakkaamiseen tavalla, joka on omiaan antamaan väärän kuvan tuotteen alkuperästä;

d) muilta käytännöiltä, jotka saattaisivat johtaa yleisöä harhaan tuotteen todellisen alkuperän suhteen.

Jos rekisteröityyn nimitykseen sisältyy siihen kuuluvana maataloustuotteen tai elintarvikkeen nimi, jota pidetään yleisnimenä, tämän yleisnimen käytön vastaavissa tuotteissa tai elintarvikkeissa ei katsota olevan ristiriidassa 1 kohdan a ja b alakohdan kanssa.

2. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin säilyttää kansalliset toimenpiteet, joilla hyväksytään 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen ilmaisujen käyttö, enintään viiden vuoden ajan tämän asetuksen julkaisemisesta, jos

— tuotetta on pidetty laillisesti kaupan kyseistä ilmaisua käyttäen ainakin viiden vuoden ajan ennen tämän asetuksen julkaisemista;

— merkinnöistä käy selvästi ilmi tuotteen oikea alkuperä.

Tämä poikkeus ei kuitenkaan saa johtaa tuotteiden pitämiseen vapaasti kaupan sellaisen jäsenvaltion alueella, jossa edellä tarkoitetut ilmaisut on kielletty.

3. Suojatuista nimityksistä ei saa tulla yleisnimiä."

18 Etenkin sen seikan huomioon ottamiseksi, että maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten rekisteröimistä koskeva ensimmäinen ehdotus esitettiin neuvostolle vasta maaliskuussa 1996, vaikka perusasetuksen 13 artiklan 2 kohdassa säädetystä viiden vuoden siirtymäkaudesta suurin osa oli jo kulunut, tämä säännös korvattiin asetuksessa N:o 535/97 seuraavalla säännöksellä:

"Poiketen siitä, mitä 1 kohdan a ja b alakohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat kuitenkin pitää voimassa kansalliset toimenpiteet, joilla hyväksytään 17 artiklan mukaisesti rekisteröityjen nimitysten käyttäminen, enintään viiden vuoden ajan rekisteröinnin julkaisemispäivästä, jos:

— tuotetta on pidetty laillisesti kaupan kyseistä nimitystä käyttäen ainakin viiden vuoden ajan ennen tämän asetuksen julkaisemispäivää,

— yritykset ovat pitäneet kyseistä tuotetta laillisesti kaupan käyttäen nimitystä jatkuvalla tavalla ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitettuna aikana,

— merkinnöistä käy selvästi ilmi tuotteen todellinen alkuperä.

Tämä poikkeus ei kuitenkaan saa johtaa tuotteiden pitämiseen vapaasti kaupan sellaisen jäsenvaltion alueella, jossa edellä tarkoitetut nimitykset on kielletty."

19 Perusasetuksessa säädetyistä toimenpiteistä päättämiseksi sen 15 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Komissiota avustaa komitea, joka muodostuu jäsenvaltioiden edustajista ja jonka puheenjohtajana on komission edustaja.

Komission edustaja tekee komitealle ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä. Komitea antaa lausuntonsa ehdotuksesta määräajassa, jonka puheenjohtaja voi asettaa asian kiireellisyyden mukaan. Lausunto annetaan perustamissopimuksen 148 artiklan 2 kohdassa niiden päätösten edellytykseksi määrätyllä enemmistöllä, jotka neuvosto tekee komission ehdotuksesta. Komiteaan kuuluvien jäsenvaltioiden edustajien äänet painotetaan mainitussa artiklassa määrätyllä tavalla. Puheenjohtaja ei osallistu äänestykseen.

Komissio päättää suunnitelluista toimenpiteistä, jos ne ovat komitean lausunnon mukaiset.

Jos suunnitellut toimenpiteet eivät ole komitean lausunnon mukaisia tai lausuntoa ei ole annettu, komissio tekee viipymättä neuvostolle ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä. Neuvosto ratkaisee asian määräenemmistöllä.

Jos neuvosto ei ole ratkaissut asiaa kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asia on tullut vireille neuvostossa, komissio tekee päätöksen ehdotetuista toimenpiteistä."

20 Perusasetuksen 17 artiklassa säädetään yksinkertaistetuksi kutsutusta rekisteröintimenettelystä, jota sovelletaan asetuksen voimaan tullessa jo olemassa olleiden nimitysten rekisteröimiseen, seuraavaa:

"1. Kuuden kuukauden kuluessa tämän asetuksen voimaan tulosta jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle nimet, joilla on oikeudellinen suoja, tai jäsenvaltioissa, joissa suojajärjestelmää ei ole, käytössä vakiintuneet nimitykset, jotka ne haluavat rekisteröidä tämän asetuksen mukaisesti.

2. Komissio rekisteröi 1 kohdassa tarkoitetut 2 ja 4 artiklan mukaiset nimitykset 15 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen. Edellä olevaa 7 artiklaa ei sovelleta. Yleisnimiä ei kuitenkaan rekisteröidä.

3. Jäsenvaltiot voivat säilyttää kansallisen suojan 1 artiklan mukaisesti ilmoitetuille nimityksille, kunnes päätös niiden rekisteröinnistä on tehty."

21 Perusasetusta annettaessa neuvosto ja komissio liittivät neuvoston kokouksen pöytäkirjaan lausuman, jossa ne totesivat yhtäältä, että "3 artiklassa säädetään, että nimityksiä, joista on tullut yleisnimiä, ei voida rekisteröidä suojattuina nimityksinä", ja toisaalta, että "kun rekisteröintihakemus voidaan tehdä maataloustuotteista tai elintarvikkeista, joita pidettiin laillisesti kaupan jo ennen asetuksen voimaantuloa, säädetään, että jokainen jäsenvaltio voi esittää väitteen rekisteröintiä vastaan asetuksen 7 artiklan säännösten mukaisesti". Ne totesivat lisäksi, että "tässä artiklassa säädetään selvästi, että hyväksyttävänä väiteperusteena on pidettävä sinänsä sitä, että laillisesti kaupan pidetty tuote on olemassa, ja että tämän väitteen johdosta tehtävässä päätöksessä on otettava huomioon perinteiset ja tarkasti noudatetut käytännöt ja sekaannusten todennäköisyys". Ne korostivat myös, että "tämän asetuksen tarkoi-

tuksena ei ole estää sitä, että markkinoille saatetaan yhä edelleen tuotteita, joita Euroopan yhteisössä myytiin laillisesti 30.6.1992, kunhan nämä tuotteet täyttävät perinteisiä ja tarkasti noudatettuja käytäntöjä ja sekaannusten todennäköisyyttä koskevat kriteerit".

Tosiseikat

22 Jotta neuvosto olisi voinut laatia yleisniminä pidettävistä nimityksistä, joita ei sen vuoksi voida rekisteröidä perusasetuksen perusteella, ohjeellisen esimerkkiluettelon, jonka piti perusasetuksen 3 artiklan 3 kohdan mukaan olla valmis ennen kuin perusasetus tuli 25.7.1993 voimaan, komissio pyysi jäsenvaltioita jo heinäkuussa 1992 ilmoittamaan sille sellaisten tuotteiden nimet, jotka saattaisivat niiden mukaan olla yleisnimiä. Marraskuussa 1995 se osoitti vastaavat pyynnöt kolmelle uudelle jäsenvaltiolle.

23 Komissio esitti 6.3.1996 ehdotuksen neuvoston päätökseksi neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2081/92 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun ohjeellisen esimerkkiluettelon laatimisesta maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden yleisniminä pidetyistä nimityksistä (KOM (96) 38 lopullinen; jäljempänä päätösehdotus), ja sen perusteluista ilmenee, että komissio oli pyytänyt jäsenvaltioita kanssaan yhteistyöhön saadakseen mahdollisimman täydellisen kokonaiskuvan alasta, jolla on kyse huomattavista yksityisistä taloudellisista eduista, ja että komissio piti sopivana menetellä hyvin varovasti, puolueettomasti ja objektiivisesti.

24 Koska jäsenvaltioiden ehdotukset erosivat toisistaan huomattavasti eivätkä olleet kovin selkeitä, komissio päätti valita ehdolle yleisnimiksi luokiteltaviksi nimiksi nimitykset, jotka täyttivät seuraavat edellytykset:

"a) Vähintään kahdeksan jäsenvaltiota on ehdottanut niitä.

— —

b) Alkuperäjäsenvaltio on sopimuspuolena Stresan yleissopimuksessa [juustojen alkuperänimitysten ja nimitysten käytöstä 1.6.1951 tehty yleissopimus] ja/tai se on itse liittänyt nimityksen komissiolle toimitettuun luetteloon.

— —

c) Nimityksillä ei ole kansainvälisten sopimusten (kahdenväliset tai muut yleissopimukset) antamaa suojaa muissa jäsenvaltioissa kuin alkuperäjäsenvaltiossa.

— — "

25 Päätösehdotuksen perusteluista ilmenee myös, että nimityksen feta osalta komissio oli lukuisissa tilanteissa saanut vastaanottaa voimakkaita reaktioita siitä, onko se yleisnimi vai ei.

26 Asiakirja-aineistosta ilmenee yhtäältä, että suurin osa jäsenvaltioista oli pyytänyt komissiota mainitsemaan nimityksen feta komission laadittavana olleessa yleisnimien luettelossa.

27 Toisaalta tätä nimitystä suojataan Itävallan tasavallan ja Kreikan kuningaskunnan välisellä sopimuksella, jonka ne ovat 20.6.1972 tehneet 5.6.1970 tehdyn sopimuksen perusteella ja joka koskee maatalous-, käsityö- ja teollisuustuotteiden lähtöisyysmerkintöjen, alkuperänimitysten ja nimitysten suojaa (BGBl. nro 378/1972 ja nro 379/1972; Österreichisches Patentblatt nro 11/1972, 15.11.1972).

28 Tällä välin Kreikan hallitus oli 21.1.1994 päivätyllä kirjeellään toimittanut komissiolle asiakirjat, jotka koskivat nimityksiä, jotka se halusi rekisteröitävän perusasetuksen 17 artiklan mukaisesti alkuperänimityksiksi tai maantieteellisiksi merkinnöiksi.

29 Kreikan tasavalta haki fetan rekisteröimistä SAN:ksi, ja tätä koskevassa asiakirja-aineistossa oli tietoja erityisesti tuotteen valmistuksessa käytetyn raaka-aineen maantieteellisestä alkuperästä, tämän raaka-aineen tuotantoalueen luonnonolosuhteista, fetan valmistukseen käytettyä maitoa tuottavien eläinten lajista ja rodusta, kyseisen maidon laadullisista ominaispiirteistä, juuston valmistusmenetelmistä ja sen laadullisista ominaispiirteistä.

30 Asiakirja-aineistoon oli liitetty myös fetajuuston suojatun alkuperänimityksen (SAN) tunnustamisesta 11.1.1994 annetun ministeriön päätöksen nro 313025 (jäljempänä päätös) teksti.

31 Tämän päätöksen 1 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa: "Nimitys feta tunnustetaan suojatuksi alkuperänimitykseksi (SAN), joka tarkoittaa Kreikassa ja etenkin tämän pykälän 2 momentissa mainituilla alueilla lampaanmaidosta tai vuohen- ja lampaanmaidon sekoituksesta perinteisesti valmistettua valkoista juustoa suolavedessä."

32 Tämän pykälän 2 momentissa säädetään seuraavaa: "Fetan valmistukseen saadaan käyttää ainoastaan maitoa, joka on peräisin Makedoniasta, Traakiasta, Epeiroksesta, Thessaliasta, Keski-Kreikasta, Peloponnesoksesta ja Lesboksen hallintoalueelta (Nomos)."

33 Päätöksen muissa säännöksissä määritellään, mitä edellytyksiä juuston valmistukseen käytettävän maidon on täytettävä, mikä on fetan valmistusmenetelmä ja mitkä ovat sen tärkeimmät, ennen kaikkea laadulliset, aistivaraiset ja makuun liittyvät ominaispiirteet, sekä se, mitä fetan pakkauksessa on mainittava.

34 Päätöksen 6 §:n 2 momentissa kielletään lopuksi sellaisen juuston valmistus, tuonti, vienti, liikkeelle laskeminen ja myynti nimitystä feta käyttäen, joka ei täytä päätöksessä säädettyjä edellytyksiä.

35 Päätösehdotuksen perusteluissa komissio totesi, että kaikki nämä seikat huomioon ottaen se piti välttämättömänä toimia äärimmäisen varovasti sen kysymyksen osalta, onko nimityksestä feta tullut yleisnimi, joten se päätti tukeutua vankkoihin perusteisiin päätöstä tehtäessä.

36 Tämän takia komissio teetti huhtikuussa 1994 Eurobarometri-mielipidemittauksen, jossa haastateltiin 12 800:aa niiden kahdentoista valtion kansalaista, jotka tuolloin olivat Euroopan yhteisön jäseniä. Komissio perusteli tällaiseen mielipidemittaukseen turvautumista sillä, että perusasetuksessa "edellytetään nimityksen luokittelemiseksi yleisnimeksi, että nimityksestä on muodostunut tuotteen yleinen nimi, toisin sanoen, että nimityksellä tarkoitetaan tuotetta sellaisenaan ilman, että se tuo yleisesti mieleen tuotteen maantieteellisen alkuperän".

37 Mielipidemittauksen tulokset, sellaisina kuin ne esitettiin 24.10.1994 päivätyssä loppuraportissa, olivat seuraavanlaiset:

1. Keskimäärin yksi viidestä Euroopan unionin kansalaisesta on jo nähnyt tai kuullut nimityksen feta. Kahdessa valtiossa eli Kreikan tasavallassa ja Tanskan kuningaskunnassa lähes kaikki kuitenkin tuntevat tämän nimityksen.

2. Niistä henkilöistä, jotka tuntevat tai tunnistavat nimityksen feta, suurin osa yhdistää sen juustoon ja varsin monet täsmentävät, että kyse on kreikkalaisesta juustosta.

3. Kolme neljästä nimityksen feta tuntevasta henkilöstä täsmentää, että feta tuo mieleen maan tai alueen, jonka kanssa tuotteella on jotakin tekemistä.

4. Niistä henkilöistä, jotka ovat jo nähneet tai kuulleet nimityksen feta, 37,2 prosenttia katsoo, että kyseessä on yleinen nimi, kun taas 35,2 prosenttia katsoo, että kyseessä on alkuperätuote; loput eivät ilmaisseet käsitystään. Tanskassa enemmistö (63 prosenttia) katsoo, että kyseessä on yleinen nimi, kun taas Kreikassa 52 prosenttia pitää sitä alkuperätuotteena.

5. Eurooppalaisten käsitykset hajoavat sen osalta, onko kyseessä lajituote vai alkuperätuote, aivan yhtä lailla niiden henkilöiden keskuudessa, jotka tuntevat spontaanisti nimityksen feta, kuin niiden henkilöiden keskuudessa, joille täsmennettiin, että kyseessä on juusto: 50 prosenttia on sitä mieltä, että kyseessä on alkuperätuote, ja 47 prosenttia sitä mieltä, että kyseessä on lajinimi.

38 Kun otetaan huomioon edellä esitetty sekä brittiläinen ja saksalainen oikeuskäytäntö, joiden mukaan sen perusteella, että nimitys ei ole tunnettu tai että sitä ei

juurikaan tunneta, ei voida päätellä, että se on yleisnimi, komissio on päätellyt, että "nimestä feta ei ole muodostunut tuotteen yleistä nimeä ja että se edelleen tuo mieleen kreikkalaisen alkuperän suurimmalle osalle ihmisistä, jotka tietävät sen".

39 Komissio saattoi feta-asian lisäksi 21.12.1992 tehdyllä komission päätöksellä 93/53/ETY (EYVL 1993, L 13, s. 16) perustetun alkuperänimityksiä, maantieteellisiä merkintöjä ja erityisluonteesta annettuja todistuksia koskevan tiedekomitean käsiteltäväksi. Komitean jäsenet ovat oikeustieteen ja maatalouden aloilla yleensä sekä erityisesti immateriaalioikeuden alalla päteviä asiantuntijoita, ja päätöksen 2 artiklan mukaan komitean tehtävänä on komission pyynnöstä tutkia kaikkia lähinnä perusasetuksen soveltamiseen liittyviä teknisiä ongelmia, kuten sitä, ovatko maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden nimet yleisnimiä, ja sitä, mitkä ovat alkuperänimityksen ja maantieteellisen merkinnän määritelmän osatekijöitä.

40 Tiedekomitea antoi 15.11.1994 lausunnon, jonka puolesta annettiin neljä ääntä ja vastaan kolme ääntä ja jonka mukaan esitetyt tiedot huomioon ottaen nimitys feta täyttää perusasetuksessa ja erityisesti sen 2 artiklan 3 kohdassa säädetyt rekisteröinnin edellytykset.

41 Samassa lausunnossa tiedekomitea päätyi yksimielisesti siihen, että sille esitetyn asiakirja-aineiston perusteella kreikkalaisen juuston nimityksestä feta ei ole tullut perusasetuksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu yleisnimi. Se täsmensi, että "se, että nimitys feta ei ole yleisnimi, on erotettava siitä kysymyksestä eikä vaikuta sen kysymyksen ratkaisuun, mikä on sellaisten tuotteiden tilanne, joita on asetuksen (ETY) N:o 2081/92 13 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla laillisesti markkinoilla".

42 Päätösehdotuksen perusteluista ilmenee, että ottaen huomioon Eurobarometri-mielipidemittauksen tulokset ja tiedekomitean lausunto komissio on siis lopulta kat-

sonut, että nimityksestä feta ei ole tullut yleisnimeä perusasetuksen 3 artiklassa tarkoitetussa merkityksessä, joten sitä ei ole otettu neuvostolle esitettyyn ohjeelliseen esimerkkiluetteloon yleisniminä pidetyistä nimityksistä.

43 Tässä luettelossa, sellaisena kuin se on päätösehdotuksen 1 artiklassa, on seuraavat nimitykset: brie, camembert, cheddar, edam, emmentaler ja gouda. Tätä päätöstä ei kuitenkaan tehty, koska tarvittava enemmistö ei sitä neuvostossa tukenut.

44 Samanaikaisesti komissio oli saattanut perusasetuksen 15 artiklassa tarkoitetun komitean käsiteltäväksi ehdotuksen asetukseksi, jossa on luettelo nimityksistä, joiden rekisteröimistä alkuperänimityksiksi tai maantieteellisiksi merkinnöiksi jäsenvaltiot olivat hakeneet perusasetuksen 17 artiklan mukaisesti. Tässä luettelossa mainitaan nimitys feta, jonka osalta Kreikan hallitus oli pyytänyt rekisteröintiä SAN:ksi.

45 Komitea, josta on säädetty perusasetuksen 15 artiklassa, ei antanut lausuntoa tästä ehdotuksesta sille asetetussa määräajassa, joten komissio esitti ehdotuksen 6.3.1996 neuvostolle tämän asetuksen 15 artiklan neljännen kohdan mukaisesti.

46 Neuvosto ei antanut ratkaisuaan tämän ehdotuksen osalta 15 artiklan viidennessä kohdassa säädetyssä kolmen kuukauden määräajassa, joten komissio antoi lopulta itse 12.6.1996 riidanalaisen asetuksen.

47 On selvää, että riidanalaisella asetuksella nimitys feta rekisteröitiin perusasetuksen 2 artiklan 3 kohdassa, jota sovelletaan perinteisiin maantieteellisiin tai muihin kuin maantieteellisiin nimityksiin, tarkoitetuksi SAN:ksi.

Asianosaisten ja muiden osapuolten oikeudelliset perusteet ja perustelut

48 Kanteidensa tueksi kolme kantajana olevaa hallitusta esittävät kaksi kanneperustetta, jotka perustuvat perusasetuksen 17 artiklan 2 kohdan rikkomiseen, kun sitä tulkitaan yhdessä 2 artiklan 3 kohdan ja 3 artiklan 1 kohdan kanssa.

49 Kantajat väittävät yhtäältä, että nimitys feta ei täytä SAN:ksi rekisteröimisen edellytyksiä, toisin kuin perusasetuksen 17 artiklan 2 kohdassa vaaditaan, koska nimityksellä tarkoitettu tuote ei ole perusasetuksen 2 artiklan 3 kohdassa tarkoitetulla tavalla jonkin alueen tai erityisen paikan alkuperätuote ja koska sen laatu tai ominaisuudet eivät ole perusasetuksen 2 artiklan 3 kohdassa, jossa viitataan 2 artiklan 2 kohtaan, tarkoitetulla tavalla olennaisesti tai yksinomaisesti alkuperäalueen tai -paikan maantieteellisen ympäristön, joka käsittää sen luonnon ja inhimilliset tekijät, ansiota.

50 Toisaalta kantajat väittävät, että nimitys feta on perusasetuksen 3 artiklan 1 kohdan toisessa ja kolmannessa alakohdassa tarkoitettu yleisnimi, joten joka tapauksessa sen rekisteröinti on vastoin perusasetuksen 17 artiklan 2 kohtaa ja 3 artiklan 1 kohdan ensimmäistä alakohtaa.

51 Tanskan hallitus vetoaa lisäksi EY:n perustamissopimuksen 5 artiklan rikkomista koskevaan kanneperusteeseen ja Saksan hallitus EY:n perustamissopimuksen 30 artiklan rikkomista sekä suhteellisuusperiaatteen ja syrjintäkiellon periaatteen loukkaamista koskeviin kanneperusteisiin.

52 Perusasetuksen 17 ja 3 artiklassa säädetty kielto rekisteröidä yleisnimiä tai yleisnimiksi muuttuneita nimityksiä on yleinen ja ehdoton, joten sitä voidaan soveltaa myös nimityksiin, jotka toisaalta täyttävät alkuperänimityksiltä tai maantieteellisiltä merkinnöiltä vaaditut edellytykset; ensimmäisenä on siis tutkittava kanneperuste, jonka mukaan nimitys feta on yleisnimi.

Kanneperuste, joka koskee perusasetuksen 17 artiklan 2 kohdan rikkomista, kun tätä artiklaa tulkitaan yhdessä perusasetuksen 3 artiklan 1 kohdan kanssa

Kantajina esiintyvien hallitusten väitteet ja niiden perustelut

53 Kantajina esiintyvät hallitukset toteavat ensinnäkin, että sanan feta etymologinen alkuperä on italian sana fetta, joka tarkoittaa yksinkertaisesti viipaletta.

54 Ranskan hallituksen mukaan fetaa valmistetaan kaikkein alkeellisimmalla juuston valmistustavalla, ja tällaista juustoa on valmistettu jo kauan sitten erilaisia nimityksiä käyttäen kaikissa Balkanin maissa. Nimitystä feta ei ole koskaan varattu ainoastaan tämäntyyppisen juuston kreikkalaiselle tuotannolle.

55 Ranskan hallitus päättelee tästä, että nimitys feta ei liity "paikkaan tai alueeseen, jossa tämä maataloustuote tai elintarvike on alun perin tuotettu tai jossa sitä on pidetty kaupan", joten ei voida katsoa, että se olisi perusasetuksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu "nimitys, josta on tullut yleisnimi", vaan sen on katsottava aina olleenkin yleisnimi.

56 Kuitenkin Ranskan hallitus viittaa muiden kantajina esiintyvien hallitusten tavoin perusasetuksen 3 artiklan 1 kohdan kolmannessa alakohdassa esitettyyn määritelmään ja kolmeen arviointiperusteeseen sen ratkaisemiseksi, onko nimitys feta yleisnimi vai ei.

57 Ensimmäinen näistä arviointiperusteista on tilanne jäsenvaltiossa, josta nimi on peräisin, ja alueilla, joilla tuotetta käytetään, ja tältä osin Ranskan hallitus väittää, että joskin nimityksellä feta on kiistatta kreikkalaisten kuluttajien mielestä erityisen kreikkalainen konnotaatio, nimitys ei kuitenkaan tuo mieleen mitään tiettyä kreikkalaista alkuperää, vaan fetaa tuotetaan Kreikassa hyvin erilaisilla alueilla. Tanskan ja Saksan hallitukset lisäävät, että Kreikan tasavalta ei ole yrittänyt suojata nimitystä feta ja että se on paitsi sietänyt sitä, että eri maissa on kehittynyt lehmänmaidosta nykyaikaisella tekniikalla valmistetun fetan markkinat, myös tuonut vuosina 1965—1987 huomattavasti fetaa Tanskasta vastustamatta mitenkään nimityksen käyttöä. Tässä yhteydessä kaikki kolme hallitusta korostavat, että asiaa koskeva Kreikan lainsäädäntö on varsin uutta ja että se on annettu myöhemmin kuin vastaava lainsäädäntö muissa jäsenvaltioissa.

58 Perusasetuksen 3 artiklan 1 kohdassa mainitaan toisena arviointiperusteena tilanne muissa jäsenvaltioissa, ja tältä osin kantajina esiintyvät kolme hallitusta muistuttavat, että fetaa on useita kymmeniä vuosia valmistettu laillisesti useissa muissa jäsenvaltioissa, vaikka se onkin niissä yleensä tehty lehmänmaidosta. Ranskan hallituksen mukaan tämän tuotannon määrä vastaa Kreikan tuotantoa ja jopa ylittää sen. Muissa jäsenvaltioissa sitä paitsi kulutetaan ennen kaikkea Kreikan ulkopuolella

valmistettua fetaa. Tanskan hallituksen mukaan se, että suurin osa jäsenvaltioista oli pyytänyt komissiota sisällyttämään fetan yleisnimien luetteloon, joka oli laadittava perusasetuksen 3 artiklan 3 kohdan mukaan, riittää kuvaamaan sitä, että fetaa tuotetaan muissa jäsenvaltioissa.

59 Kolmantena arviointiperusteena mainitaan asiaa koskeva kansallinen lainsäädäntö tai yhteisön lainsäädäntö, ja tältä osin kantajina olevat hallitukset paitsi muistuttavat, että fetasta on annettu kansallista lainsäädäntöä, jossa annetaan lupa sen kaupan pitämiseen myös silloin, kun se on valmistettu lehmänmaidosta, ja että tällaista lainsäädäntöä tästä tuotteesta on annettu nimityksellä feta Tanskassa vuodesta 1963, Alankomaissa vuodesta 1981 ja Saksassa vuodesta 1985, minkä lisäksi kantajat korostavat, että yhteisön lainsäädännössä fetaa ei koskaan ole pidetty alkuperältään erityisen kreikkalaisena nimityksenä eikä sellaisena juustona, joka pitäisi valmistaa lampaanmaidosta ja/tai vuohenmaidosta. Maito- ja maitotuotealan vientitukia koskevan lainsäädännön (ks. mm. maito- ja maitotuotealan tuista sellaisinaan vietäville tuotteille 15 päivänä joulukuuta 1975 annettu komission asetus (ETY) N:o 3266/75; EYVL L 324, s. 12) mukaan aluksi fetan vientiä varten annettiin tukea ottamatta huomioon, mitä maitoa valmistuksessa oli käytetty, ja myöhemmin erotettiin yksinomaan lampaan- ja/tai vuohenmaidosta valmistettu ja muista raaka-aineista valmistettu feta, mutta kummallekin tyypille maksettiin yhä samoja tukia (ks. mm. maito- ja maitotuotealan vientituista 27 päivänä marraskuuta 1986 annettu komission asetus (ETY) N:o 3614/86; EYVL L 335, s. 18). Samoin maataloustuotteiden nimikkeistöstä vientitukia varten 17 päivänä joulukuuta 1987 annetussa komission asetuksessa (ETY) N:o 3846/87 (EYVL L 366, s. 1) erotetaan useita tullinimikkeitä fetalle sen mukaan, mitä maitoa on käytetty, miten juusto on pakattu ja mikä on sen vesi-, kuiva-aine- ja rasvapitoisuus. Riidanalaisen asetuksen antamisen jälkeen komissio antoi tuontijärjestelmän soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä ja tariffikiintiöiden avaamisesta maito- ja maitotuotealalla annetun asetuksen (EY) N:o 1600/95 muuttamisesta 27 päivänä kesäkuuta 1996 asetuksen (EY) N:o 1170/96 (EYVL L 155, s. 10), jossa erotetaan toisistaan "feta, valmistettu lampaan- tai puhvelinmaidosta" ja "feta, muu".

60 Kolme kantajana olevaa hallitusta päättelevät edellä esitetystä, että ottaen huomion perusasetuksen 3 artiklan 1 kohdassa nimenomaisesti luetellut kolme arviointiperustetta nimitys feta on yleinen nimi eräälle maataloustuotteelle eli tietylle suolavedessä olevalle valkoiselle juustolle, jota voidaan valmistaa eri menetelmillä joko lehmän-, lampaan- tai vuohenmaidosta tai niiden sekoituksesta.

61 Kantajina olevat hallitukset lisäävät, että muutkin seikat tukevat sitä, että kyseessä olevan nimitys on yleisnimi.

62 Tanskan hallitus väittää tältä osin erityisesti, että jo se seikka, että tätä tuotetta pidettiin laillisesti kaupan nimityksellä feta Euroopan unionissa perusasetusta annettaessa, osoittaa, että tämä nimitys on asetuksessa tarkoitettu yleisnimi. Se väittää, että perusasetuksen 7 artiklan 4 kohdan toisessa luetelmakohdassa on nimenomaan säädetty, että tähän seikkaan voidaan vedota tässä artiklassa säädetyssä vastustamismenettelyssä, ja väittää, että vaikka 7 artiklassa tarkoitettua vastustamismenettelyä ei voitaisi soveltaa 17 artiklan osalta, tämä seikka on kuitenkin otettava huomioon arvioitaessa sitä, onko nimitys yleisnimi.

63 Tanskan hallitus viittaa tältä osin myös neuvoston ja komission perusasetusta säädettäessä antamaan lausumaan, josta ilmenee sen mukaan, että perusasetuksen tarkoituksena ei ole estää sitä, että yhä edelleen kaupan pidetään markkinoille laillisesti saatettuja tuotteita, kunhan myynti ei ole perinteisten ja tarkasti noudatettujen käytäntöjen vastaista eikä aiheuta sekaannusten vaaraa. Tanskan hallituksen mukaan asia on juuri näin Tanskassa tuotetun fetan osalta, koska Tanskassa on ollut vuodesta 1963 oikeussääntöjä, joiden mukaan siellä tuotetun fetan pakkausmerkinnöissä on oltava selvästi maininta "tanskalaista fetaa".

64 Tanskan hallitus moittii Saksan ja Ranskan hallitusten tavoin lopuksi komissiota siitä, että päätyessään siihen, että nimitys feta ei ole yleisnimi, se on perustanut käsityksensä pääasiallisesti Eurobarometri-mielipidemittauksen tuloksiin sekä tiedekomitean lausuntoon, joka puolestaan on perustunut mielipidemittauksen tuloksiin. Tältä osin kaikki kolme hallitusta väittävät yhtäältä, että kyseisen mielipidemittauksen tulokset ovat kaikkea muuta kuin vakuuttavia. Toisaalta nämä hallitukset kyseenalaistavat yleisesti sen, että turvaudutaan kuluttajatutkimuksiin nyt kyseessä olevan kaltaisten oikeudellisten ongelmien ratkaisemiseksi, ja kritisoivat sitä, että mielipidemittaukseen ei ole otettu mukaan uusia jäsenvaltioita eikä ammattipiirejä ja että siinä on painotettu alkuperämaan tilannetta ennen kaikkea muiden tuotantoja kulutusalueiden kustannuksella. Tanskan hallitus riitauttaa erityisesti sen, että kysymys siitä, onko nimityksestä tullut yleisnimi, voitaisiin ratkaista pelkästään kuluttajien tätä koskevien käsitysten perusteella, ja että pelkästään sillä perusteella, että kuluttajat yhdistävät nimityksen alkuperämaahan tai -alueeseen, voitaisiin päätellä, ettei nimityksestä ole tullut yleisnimi.

Komission ja Kreikan hallituksen väitteet ja niiden perustelut

65 Komissio ja Kreikan hallitus korostavat ensin, että Kreikassa on valmistettu fetaa antiikin ajoista lähtien. Nimitystä feta siellä on käytetty 1600-luvulta, jolloin Kreikka oli Venetsian vaikutuspiirissä.

66 Seuraavaksi komissio väittää, että todistustaakka on sillä, joka väittää, että nimityksestä on tullut yleisnimi. Tämä todistustaakan jako ilmenee implisiittisesti perusasetuksen 17 artiklan 1 ja 2 kohdasta sekä sen 4 artiklasta, jossa näyttöä ei vaadita, sekä sen 7 artiklan 4 kohdan kolmannesta luetelmakohdasta, jonka mukaan siltä, joka esittää rekisteröintiä vastaan väitteen, vaaditaan näyttöä siitä, että nimitys on luonteeltaan yleisnimi. Kyse on sitä paitsi yksinkertaisesta todistustaakkaa koskevien yleisten oikeussääntöjen soveltamisesta. Komissio korostaa, että se on puolustanut samaa näkemystä perusasetuksen antamisen ja voimaantulon seurauksia koskevassa asiakirjassa, jota komitea, josta on säädetty perusasetuksen 15 artiklassa,

käytti työnsä perustana, ja että mikään jäsenvaltio ei ole kiistänyt tätä komission näkemystä.

67 Komissio väittää Kreikan hallituksen tukemana myös, että nimitys, joka täyttää perusasetuksen 2 ja 4 artiklassa säädetyt edellytykset, ei lähtökohtaisesti voi olla yleisnimi, koska 3 artiklan 1 kohdassa esitetyn määritelmän mukaan nimitys on yleisnimi, kun siitä on tullut tuotteen "yleinen nimi" eli kun kuluttajat eivät yhdistä sitä tuotteen maantieteelliseen alkuperään, ja tämä mielleyhtymähän on 2 artiklan osalta välttämätön. On oltava erittäin varovainen myös, kun esitetään olettamus, että jostakin alkuperänimityksestä on tullut yleisnimi, joten jos asiasta on epäilystä tai erimielisyyttä, näytölle on asetettava erittäin tiukat edellytykset. Silloin, kun tutkittiin Kreikan tasavallan hakemusta nimityksen feta suojaamiseksi, ei komission mukaan osoitettu, että siitä olisi tullut yleisnimi.

68 Komissio väittää vielä, että nyt käsiteltävänä olevassa asiassa se, onko nimitys feta yleisnimi, on tutkittu noudattaen tarkkaan perusasetuksen 3 artiklassa asetettuja edellytyksiä. Komissio korostaa, että tätä varten perusasetuksessa velvoitetaan tutkimaan kokonaisvaltaisesti kaikkia niitä tekijöitä, jotka voivat vaikuttaa yleisön tätä koskeviin käsityksiin, ei pelkästään niitä ohjeellisia tekijöitä, jotka asetuksessa nimenomaisesti mainitaan. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön (asia C-3/91, Exportur, tuomio 10.11.1992, Kok. 1992, s. I-5529, 37 kohta) mukaan erityistä huomiota on kuitenkin kiinnitettävä tilanteeseen alkuperäjäsenvaltiossa.

69 Komissio, jota Kreikan hallitus tukee, on tässä tilanteessa sitä mieltä, että väitteet, joiden mukaan nimitystä feta on käytetty kauan aikaa Kreikan ulkopuolella ja joiden mukaan ennen 1980-luvun loppua Kreikka ei ollut tehnyt mitään estääkseen nimityksen käytön, eivät ole mitenkään relevantteja. Yhtäältä muiden jäsenvaltioiden juustontuottajat ovat voineet käyttää nimitystä feta, koska sitä ei ollut missään säännöksessä kielletty. Yhteisöjen tuomioistuin vahvisti edellä mainitussa asiassa Exportur antamansa tuomion 12 kohdassa alueperiaatteen, jonka mukaan

nimellä on suoja ainoastaan suojan antaneessa valtiossa, joten Kreikan tasavalta olisi voinut suojata nimityksen feta ainoastaan omien rajojensa sisäpuolella, ellei se sitten olisi tehnyt asiasta kahden- tai monenvälisiä kansainvälisiä sopimuksia. Missään tapauksessa tällaista väitettä ei voida pitää muuna kuin tosiseikkoja koskevana toteamuksena, joka osoittaa, että nimitystä on käytetty muissa jäsenvaltioissa, mutta tällä perusteella siitä ei ole mitenkään voinut tulla yleisnimi.

70 Komissio väittää myös, että ainoastaan fetan tosiasiallista kulutusta osoittavat luvut ovat merkityksellisiä määriteltäessä alueita, joilla tuotetta käytetään, eivät luvut, jotka koskevat fetan tuotantoa, joka menee vientiin kolmansiin maihin. Euroopan unionin sisällä on erotettavissa kaksi kulutuskeskusta: toisaalta Kreikan markkinat, joilla kulutetaan vuosittain 100 000 tonnia eli 10 kilogrammaa fetaa henkeä kohti, ja toisaalta muiden jäsenvaltioiden markkinat, joilla kulutetaan vuosittain 35 000 tonnia eli 0,1 kilogrammaa fetaa henkeä kohti.

71 Komission mukaan ei myöskään voida väittää, että nimityksestä feta olisi tullut yleisnimi sillä perusteella, että joissakin jäsenvaltioissa on sitä koskevaa kansallista lainsäädäntöä, joka on annettu ennen Kreikan tasavallassa annettua vastaavaa lainsäädäntöä, tai sillä perusteella, että yhteisössä on annettu kantajina olevien hallitusten mainitsema lainsäädäntö. Ensinnäkin se, että joissakin jäsenvaltioissa on annettu lainsäädäntöä, jonka mukaan jonkin sellaisen maineikkaan nimityksen käyttö on laillista, joka ei ole peräisin näistä valtioista, osoittaa korkeintaan sen, että nimitystä on käytetty lainvastaisesti, mutta ei sitä, että nimityksestä on tullut yleisnimi. Kreikan lainsäädännössä sitä paitsi ainoastaan vahvistetaan lainsäädäntöteitse vuosisatoja jatkunut perinteinen nimityksen feta käyttö Kreikassa. Toiseksi komissio toteaa, että vientitukia ja tullinimikkeistöä koskeva yhteisön lainsäädäntö, johon kantajina olevat hallitukset vetoavat, perustuu pelkästään tullisystematiikkaan eikä sillä mitenkään pyritä sääntelemään tiettyjä erityisiä nimityksiä koskevia teollisoikeuksia tai kuvastamaan kuluttajien asiaa koskevia käsityksiä, joten tätä lainsäädäntöä ei voida pitää merkityksellisenä ratkaistaessa, onko tietystä nimityksestä tullut yleisnimi.

72 Komissio muistuttaa myös, että arvioitaessa sitä, onko nimitys luonteeltaan yleisnimi, silloin, kun asiasta on epäilystä tai erimielisyyttä, on erittäin tärkeää selvittää, miten kuluttajat käsittävät nimityksen. Asiaa koskeva kansallinen tai yhteisön lainsäädäntö antaa yleisön käsityksen arvioimiseksi ainoastaan viitteen, joka on harvoin ratkaiseva.

73 Komissio täsmentää, että se siis teetti huhtikuussa 1994 Eurobarometri-mielipidemittauksen saadakseen tietää kuluttajien käsityksen nimityksestä feta ja heidän suhtautumisensa tähän nimitykseen. Kun komissio valmisteli vuonna 1993 perusasetuksen 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua ehdotusta luetteloksi yleisnimistä, se nimittäin totesi, että jäsenvaltiot olivat erimielisiä ainoastaan nimityksen feta osalta siitä, onko kyseessä yleisnimi. Komission mukaan Eurobarometri-mielipidemittauksen tuloksista kuitenkin ilmenee selvästi, että nimitys feta on huonosti tunnettu Euroopan yhteisössä ja että tanskalaisia lukuun ottamatta nimityksen tuntevista ihmisistä suurin osa yhdistää sen juustoon ja huomattava osa täsmentää, että kyseessä on kreikkalainen juusto, joten on perusteltua päätellä, että kuluttajat yhä yhdistävät nimityksen feta tuotteen maantieteelliseen alkuperään.

74 Komissio muistuttaa myös, että kaiken edellä esitetyn vuoksi ja ottaen huomioon perusasetuksen 3 artiklassa säädetty määritelmä se pyysi lausuntoa tiedekomitealta, joka katsoi yksimielisesti, että nimitys feta ei ole yleisnimi.

75 Tanskan hallitus perustaa perusasetuksen 7 artiklan 4 kohdan toiseen luetelmakohtaan yhden väitteensä, josta komissio toteaa, että riidanalainen asetus on annettu perusasetuksen 17 artiklan nojalla, jossa säädetään nimenomaisesti, että 7 artiklaa ei sovelleta yksinkertaistetussa rekisteröintimenettelyssä, koska perusasetuksen 7 artiklassa säädetyn vastustamismenettelyn perustana olevat syyt eivät päde yksinkertaistetussa menettelyssä, jonka tarkoituksena on säännellä lopullisesti useiden sellaisten nimitysten tilanne, jotka olivat olemassa perusasetuksen antamisajankohtana ja joita

suojattiin useiden jäsenvaltioiden sisäisessä oikeudessa. Koska näitä nimityksiä ei ollut yleisesti suojattu oikeudellisesti yhteisössä ennen perusasetuksen antamista, oli väistämätöntä, että näiden nimitysten laillisten haltijoiden ja niistä hyötyä saaneiden välille syntyisi eturistiriitoja.

76 Komissio toteaa myös, että perusasetuksen 13 artiklan 2 kohdassa on säädetty siirtymäajasta, jota pidennettiin asetuksella N:o 535/97 ja joka mahdollistaa sen, että jäsenvaltiot voivat pitää voimassa kansalliset toimenpiteet, joilla hyväksytään sellaisten nimitysten tai ilmaisujen käyttö, joita ei tavallisesti enää voitaisi käyttää niiden tultua rekisteröidyiksi, jos tuotetta on pidetty laillisesti kaupan kyseistä nimitystä tai ilmaisua käyttäen ainakin viiden vuoden ajan ennen perusasetuksen julkaisemista. Komissio kuitenkin katsoo, että sitä, että tuotetta on aikaisemmin laillisesti pidetty kaupan, ei voida pätevästi ottaa huomioon arvioitaessa, onko käytetystä nimityksestä tullut yleisnimi, sillä muuten 13 artiklan 2 kohta, jota sovelletaan juuri tuotteisiin, joita on laillisesti pidetty kaupan käyttäen nimitystä, joka on vastedes varattu muille tuotteilla, menettäisi merkityksensä.

77 Komissio lisää, että joskin neuvoston ja komission perusasetuksen antamisen yhteydessä esittämä lausuma voi yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan (ks. mm. asia 143/83, komissio v. Tanska, tuomio 30.1.1985, Kok. 1985, s. 427, 13 kohta ja asia C-292/89, Antonissen, tuomio 26.2.1991, Kok. 1991, s. I-745, 17 ja 18 kohta) vaikuttaa annettujen säännösten ja määräysten tulkintaan, se ei kuitenkaan voi muuttaa niiden objektiivista ulottuvuutta eikä sen perusteella siis voida alkaa soveltaa perusasetuksen 7 artiklaa saman asetuksen 17 artiklan mukaisessa yksinkertaistetussa menettelyssä.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

78 Aluksi on täsmennettävä, että Ranskan hallituksen väitettä, jonka mukaan nimitys feta ei viittaisi paikkaan, josta nimityksellä tarkoitettu tuote on peräisin, ei missään tapauksessa voida pitää perusteena päätelmälle, jonka mukaan perusasetuksen 3 artiklan 1 kohtaa ja varsinkaan siinä säädettyä käsitteen "nimitys, josta on tullut yleisnimi", määritelmää ei voitaisi tässä asiassa soveltaa, ja asia on näin riippumatta siitä, pitääkö kyseinen väite paikkansa.

79 Yhtäältä on nimittäin niin, että tätä säännöstä sovelletaan, vaikka tuotteen nimi yhä viittaa alkuperäpaikkaansa, mikä tarkoittaa selvästi, että sitä sovelletaan yhtä lailla ja joka tapauksessa, jos tuotteen nimi ei viittaa alkuperäpaikkaan tai ei enää viittaa siihen.

80 Toisaalta nimenomaan perusasetuksen 3 artiklan 3 kohdasta, jonka mukaan neuvosto laatii ohjeellisen esimerkkiluettelon sellaisista maataloustuotteiden nimistä, "joita pidetään 1 kohdan mukaisina yleisniminä", ilmenee, että 1 kohdassa säädettyä määritelmää käsitteelle "nimitys, josta on tullut yleisnimi", sovelletaan myös nimityksiin, jotka ovat aina olleet yleisnimiä.

81 Sen kysymyksen osalta, onko katsottava, että nimityksestä feta on tullut yleisnimi perusasetuksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla, on todettava, että riidanalaisessa asetuksessa itsessään ainoastaan yhtäältä korostetaan sen toisessa perustelukappaleessa, että tietyt jäsenvaltioiden komissiolle perusasetuksen 17 artiklan mukaisesti ilmoittamat nimitykset ovat tämän asetuksen säännösten mukaiset, joten ne voidaan rekisteröidä, ja toisaalta muistutetaan sen kolmannessa perustelukappaleessa, että yleisnimiä ei rekisteröidä.

82 Riidanalaisessa asetuksessa ei kuitenkaan ole mitään toteamusta tai täsmennystä siitä, mitkä ovat perusteet sille, että riippumatta joidenkin jäsenvaltioiden esittämistä perusteista silloin, kun ehdotusta perusasetuksen 3 artiklan 3 kohdassa säädetyksi luetteloksi yleisniminä laadittiin tai kun riidanalaista asetusta perusasetuksen 15 artiklan mukaisessa menettelyssä annettiin, komissio katsoi, että nimitys feta ei ole yleisnimi, joten se voidaan rekisteröidä.

83 Kun tässä tilanteessa arvioidaan, onko komissio soveltanut oikein perusasetuksen 3 artiklan 1 kohtaa nimityksen feta osalta, on tutkittava perusteita, joihin se on tältä osin viitannut päätösehdotuksessaan, johon komissio on itsekin viitannut ja joka on valmisteltu samanaikaisesti riidanalaisen asetuksen antamisen kanssa, sekä selvitystä, jonka komissio on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimessa vireillä olevassa oikeudenkäynnissä.

84 Päätösehdotuksen perusteluissa komissio on pelkästään muistuttanut, että perusasetuksessa vaaditaan ottamaan huomion kaikki tekijät, joihin kuuluvat 3 artiklan 1 kohdassa nimenomaisesti luetellut seikat, minkä jälkeen komissio on todennut, että nämä arviointiperusteet ovat "kasautuvia" ja että on kiintoisaa huomioida tässä yhteydessä, että edellä mainitussa asiassa Exportur annetun tuomion 37 kohdassa "yhteisöjen tuomioistuin on — — pitänyt perusteena nimityksen alkuperävaltion tilannetta sen määrittämiseksi, onko nimitys muodostunut yleisnimeksi". Komissio ei kuitenkaan ole todennut mitään siitä, täyttivätkö ne nimitykset, joita se lopulta ehdotti yleisniminä pidettäviksi, nämä arviointiperusteet, ja missä määrin ne nämä arviointiperusteet täyttivät, tai siitä, miksi se katsoi, että nimitys feta, jota käsiteltiin päätösehdotuksen perusteluissa erillisessä luvussaan, ei niitä täyttänyt.

85 Tämän tuomion tosiseikkoja koskevasta osasta ilmenee, että komissio perusti päätöksensä siitä, että se ei ottanut nimitystä feta ehdotukseensa luetteloksi yleisnimistä, teettämänsä Eurobarometri-mielipidemittauksen tuloksiin sekä lausuntoon,

jonka se sai tiedekomitealta, jonka käsiteltäväksi se oli kysymyksen saattanut. Päätösehdotuksen perusteluista ilmenee myös, että tietoihin, joihin tiedekomitea oli perustanut lausuntonsa, kuului "erityisesti mielipidemittauksen tulos".

86 Yhteisöjen tuomioistuimelle esittämissään kirjelmissä komissio täsmensi syyt, joiden takia se antoi suuren merkityksen teettämänsä mielipidemittauksen tuloksille ja pyytämälleen tiedekomitean lausunnolle, ja muistutti lisäksi perusasetuksen 3 artiklan 1 kohdassa nimenomaisesti mainituista tekijöistä ja muista seikoista, joihin kantajina olevat hallitukset olivat vedonneet tukeakseen sitä, että nimitys feta on yleisnimi.

87 Näiden tekijöiden osalta on kuitenkin todettava, että komissio on väheksynyt sitä, mikä merkitys on annettava tilanteelle muissa jäsenvaltioissa kuin alkuperäjäsenvaltiossa, ja katsonut, etteivät niiden lainsäädännöt ole mitenkään relevantteja, ensinnäkin sillä perusteella, että ensiarvoinen merkitys on annettava tilanteelle alkuperäjäsenvaltiossa, kuten sen käsityksen mukaan ilmenee edellä mainitun asiassa Exportur annetun tuomion 37 kohdasta, ja toiseksi sillä perusteella, että se, että nimitystä feta on voitu käyttää muissa jäsenvaltioissa laillisesti tuotetun fetan kaupan pitämiseksi, ei voi olla perusteena sille, että tästä nimityksestä olisi tullut yleisnimi.

88 Näistä väitteistä ensimmäisen osalta on todettava ensinnäkin, että perusasetuksen 3 artiklan 1 kohdassa säädetään nimenomaisesti, että sen määrittämiseksi, onko nimestä tullut yleisnimi, on otettava huomioon kaikki tekijät, joiden joukossa on oltava nimenomaisesti luetellut tekijät eli tilanne jäsenvaltiossa, josta nimi on peräisin, ja alueilla, joilla tuotetta käytetään, tilanne muissa jäsenvaltioissa ja asiaa koskeva kansallinen lainsäädäntö tai yhteisön lainsäädäntö.

89 Seuraavaksi on todettava, että edellä mainitussa asiassa Exportur antamassaan tuomiossa yhteisöjen tuomioistuimen oli lausuttava käsityksensä siitä, onko vastoin

tavaroiden vapaata liikkuvuutta, että kahden jäsenvaltion tekemässä kahdenvälisessä sopimuksessa määrätään, että tuontivaltiossa sovelletaan alkuperävaltion lainsäädäntöä, jolloin poiketaan alueperiaatteesta, jonka mukaan lähtöisyysmerkintöjen ja alkuperänimitysten suojaan sovelletaan sen valtion oikeutta, jossa oikeussuojaa pyydetään, eli tuontivaltion oikeutta.

90 Yhteisöjen tuomioistuin vastasi tähän kysymykseen kieltävästi, mutta mainitsi nimenomaiseksi edellytykseksi, ettei tällä kahdenvälisellä sopimuksella suojatuista nimityksistä ole sopimuksen voimaantuloajankohtana tai tätä myöhäisempänä ajankohtana tullut alkuperävaltiossa yleisnimiä, joten yhteisöjen tuomioistuin ainoastaan vahvisti sen, että alkuperävaltion suoja ulotetaan toisen jäsenvaltion alueelle ainoastaan, jos suoja on olemassa tai sitä edelleen annetaan alkuperävaltiossa.

91 Toisen väitteen mukaan 3 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan osalta se seikka, että useissa muissa jäsenvaltioissa kuin alkuperävaltiossa on kauan ollut kansallista lainsäädäntöä, jonka mukaan nimityksen feta käyttäminen on sallittua, ei ole mitenkään relevanttia, mihin on ensin todettava, että perusasetuksen 7 artiklan 4 kohdan toisen luetelmakohdan mukaan yksi peruste hyväksyä jäsenvaltion esittämä väite toisen jäsenvaltion hakemaa nimityksen rekisteröintiä vastaan on se, että haettu rekisteröinti vaarantaisi markkinoilla laillisesti olevien tuotteiden olemassaolon.

92 Seuraavaksi on todettava, kuten komissio on sitä paitsi itsekin todennut vastineessaan asiassa C-293/96, että vaikka perusasetuksen 17 artiklan 2 kohdassa säädetään nimenomaisesti, että perusasetuksen 7 artiklaa ei sovelleta yksinkertaistetussa rekisteröintimenettelyssä, rekisteröinti tässä menettelyssä edellyttää sekin, että nimitykset ovat perusasetuksen aineellisten säännösten mukaisia. Jos ei ole nimenomaisesti muuta säädetty, ei nimittäin voida hyväksyä, että yksinkertaistetussa menettelyssä

rekisteröitäisiin nimityksiä, jotka eivät täytä aineellisia edellytyksiä sille, että ne voitaisiin rekisteröidä tavanomaisessa menettelyssä.

93 Kuten perusasetuksen 7 artiklan 5 kohdasta ilmenee, se seikka, että väite rekisteröintiä vastaan voidaan hyväksyä 4 kohdan mukaisesti, ei estä sitä, että haettu rekisteröinti voidaan lopulta hyväksyä. Lisäksi perusasetuksen 7 artiklan 4 kohdan kolmannessa luetelmakohdassa säädetään myös, että se seikka, että nimi, jonka rekisteröintiä on haettu, saattaa olla luonteeltaan yleisnimi, on myös laillinen peruste hyväksyä väite rekisteröintiä vastaan.

94 Joskin on totta, että rekisteröintiä vastaan tehdyn väitteen hyväksyttävyys ei vaikuta päätökseen, joka komission on mahdollisesti tehtävä asian aineellisilta osin, on kuitenkin niin, että päätöstä tehdessään komission on otettava huomioon "perinteiset ja tarkasti noudatetut käytännöt ja sekaannusten todennäköisyys", kuten perusasetuksen 7 artiklan 5 kohdan b alakohdassa nimenomaisesti vaaditaan.

95 Toteamus, jonka mukaan perusasetuksen 7 artiklan 4 kohdan mukaan se, onko markkinoilla laillisesti tuotteita, on rekisteröintiä vastaan tehdyn väitteen hyväksymisperuste, joka on erotettavissa perusteesta, joka koskee sitä, onko nimi, jonka rekisteröimistä haetaan, yleisnimi, ei välttämättä tarkoita, että ensin mainittua näistä kahdesta perusteesta ei tarvitsisi ottaa huomioon sovellettaessa perusasetuksen 3 artiklan 1 kohdan kolmatta alakohtaa, olipa sitten kyse vallitsevasta tilanteesta muissa jäsenvaltioissa kuin alkuperävaltiossa tai näiden jäsenvaltioiden lainsäädännöistä tai itsenäisenä tekijänä huomioon otettavasta seikasta.

96 Tällä toteamuksella päinvastoin korostetaan sitä, että perusasetuksen mukaisessa tuotteen nimityksen rekisteröintimenettelyssä on otettava huomioon se, onko markkinoilla laillisesti kyseessä olevia tuotteita, joita on siis laillisesti pidetty kaupan tätä nimitystä käyttäen muissa jäsenvaltioissa kuin rekisteröintiä hakeneessa alkuperävaltiossa.

97 Tätä päätelmää sitä paitsi vahvistaa neuvoston ja komission perusasetusta säädettäessä antama lausuma, jossa ne totesivat yhtäältä, että nimityksiä, joista on tullut yleisnimiä, ei voida rekisteröidä, ja toisaalta, että jos on olemassa laillisesti kaupan pidetty tuote, jokainen jäsenvaltio voi esittää väitteen nimityksen rekisteröintiä vastaan, minkä jälkeen ne korostivat, että "tämän asetuksen tarkoituksena ei ole estää sitä, että markkinoille saatetaan yhä edelleen tuotteita, joita Euroopan yhteisössä myytiin laillisesti 30.6.1992, kunhan nämä tuotteet täyttävät perinteisiä ja tarkasti noudatettuja käytäntöjä ja sekaannusten todennäköisyyttä koskevat kriteerit".

98 Tätä ei kyseenalaista se komission toteamus, että perusasetuksessa erotetaan toisistaan sellaisten yleisnimiksi tulleiden nimitysten tilanne, joita ei voida rekisteröidä, ja laillisesti markkinoilla olevien sellaisten tuotteiden tilanne, joihin sovelletaan perusasetuksen 13 artiklan 2 kohdan mukaan siirtymäkautta, jonka aikana niitä voidaan yhä pitää kaupan aiempaa nimitystä käyttäen, vaikkei sitä olisi rekisteröity.

99 Tämä erottelu ei nimittäin estä sitä, että se, että jotakin tuotetta on laillisesti pidetty kaupan jotakin nimitystä käyttäen joissakin jäsenvaltioissa, voi olla seikka, joka on otettava huomioon arvioitaessa, onko nimityksestä tällä välin tullut perusasetuksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu yleisnimi.

100 Toisin kuin komissio väittää, tällainen huomioon ottaminen ei merkitse sitä, että perusasetuksen 13 artiklan 2 kohta menettäisi merkityksensä, koska tätä kohtaa sovelletaan joka tapauksessa edelleen silloin, kun nimitys on etenkin edellä mainitusta tekijästä huolimatta rekisteröity.

101 On kuitenkin todettava, että komission väitteistäkin ilmenee, että se ei ole nimitystä feta rekisteröidessään mitenkään ottanut huomioon sitä, että tätä nimitystä on kauan aikaa käytetty eräissä muissa jäsenvaltioissa kuin Kreikan tasavallassa.

102 Edellä esitetyn perusteella on pääteltävä, että komissio ei ole asianmukaisesti ottanut huomioon kaikkia niitä tekijöitä, jotka sen olisi perusasetuksen 3 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan mukaan pitänyt ottaa huomioon.

103 Tästä seuraa, että perustamissopimuksen 17 artiklan 2 kohdan ja 3 artiklan 1 kohdan rikkomista koskeva kanneperuste on perusteltu. Koska näin toteen näytetty oikeudellinen virhe on saattanut ratkaisevasti vaikuttaa komission ratkaisuun, riidanalainen asetus on kumottava siltä osin kuin siinä on nimitys feta rekisteröity SAN:ksi, ilman että on syytä tutkia asianosaisten esittämiä muita perusteita ja väitteitä.

Oikeudenkäyntikulut

104 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska Tanskan kuningaskunta, Saksan liittotasavalta ja Ranskan tasavalta ovat vaatineet komission velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja koska komissio on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Työjärjestyksen 69 artiklan 4 kohdan mukaan jäsenvaltiot, jotka ovat asiassa väliintulijoina, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2081/92 17 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesta maantieteellisten merkintöjen ja alkuperäisnimitysten rekisteröinnistä 12 päivänä kesäkuuta 1996 annettu komission asetus (EY) N:o 1107/96 kumotaan siltä osin kuin siinä on nimitys feta rekisteröity suojatuksi alkuperänimitykseksi.

2) Euroopan yhteisöjen komissio velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

3) Helleenien tasavalta vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Rodríguez Iglesias Kapteyn Hirsch

Jann Mancini Moitinho de Almeida

Gulmann Murray Edward

Ragnemalm Sevón Wathelet Schintgen

Julistettiin Luxemburgissa 16 päivänä maaliskuuta 1999.

R. Grass G. C. Rodríguez Iglesias

kirjaaja presidentti